

من می نویسم، چون می توانم

(کتاب کارانشا، چهارم و پنجم ابتدایی)

نویسنده:

دکتر. دریم علی نژاد

(استادیار پژوهش‌های ادبی و دانشنامه نگاری ایران)

www.ketab.ir

موسسه انتشاراتی
مشق شب

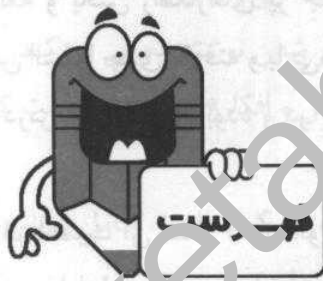

سرشناسه: علی‌نژاد، مریم، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور: من می‌نویسم، چون می‌توانم / نویسنده مریم علی‌نژاد.
مشخصات نشر: تهران: مشق شب، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۶۴ ص: مصور: ۲۹×۲۲ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۵۲-۳۴-۵
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: فارسی -- انشا و تمرین
موضوع: نگارش علمی و فنی
موضوع: ویراستاری
موضوع: فارسی -- اشتباه‌های کاربردی
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ م ۸۷۸۷/ع PIR۲۸۳۹
رده‌بندی دیویی: ۸۰۸/۰۴
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۵۸۶۵۸

 مؤسسه انشائی مشق شب

نام کتاب: من می‌نویسم، چون می‌توانم
نویسنده: مریم علی‌نژاد
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول / ۹۶
قیمت: ۹۵۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۵۲-۳۴-۵

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، ابتدای خیابان قدس
ساختمان آنا تول فرانس (شماره ۳) واحد ۱۱
تلفن تماس: ۱۷ - ۶۶۹۶۲۵۱۶ نمابر: ۶۶۴۸۸۸۲۰
www.mashgheshabpub.ir

مقدمه	۷
کلیات	۸
واژه‌گزینی	۱۱
ساختار و ارکان جمله	۲۱
توصیف	۳۵
زیبایی‌شناسی و تخیل	۳۹
بیان احساس و افکار	۵۳
درک مطلب	۵۹

با وجود آنکه نوشتن، جزیی جدایی‌ناپذیر از فرهنگ و ادبیات یک ملت به شمار می‌رود، در جامعه ما برای بیشتر افرادی که خاطره خوبی از نخستین تجربه نوشتن ندارند، اغلب کار دشواری به نظر می‌رسد و تا جایی که امکان داشته باشد از آن می‌گریزند. این در حالی است که در جوامع پیشرو، نوشتن و به‌ویژه درست نوشتن، از جمله مهارت‌های پایه‌ای و مهم است که از سنین کودکی آموزش داده شده، در بزرگسالی منجر به دستاوردهای فرهنگی، اجتماعی و علمی چشمگیری می‌شود. آیا تا به حال به چرایی این تفاوت اندیشیده‌ایم؟ کوتاهی از سوی چه کسی یا کسانی بوده است؟ نظام آموزشی که هیچ‌گاه برنامه هدفمند و بلند مدت برای درس انشا نداشته است؟ مربیان و آموزگاران که اغلب بدون تخصص و حتی مطالعه و یافتن راهکارهای پر جاذبه، کلاس‌های انشا را برگزار کرده‌اند؟ خانواده‌هایی که هیچ‌گاه درس انشا را جدی نگرفته و با بی‌مهری از کنار آن عبور کرده‌اند؟ یا دانش‌آموزانی که مهارت از کلاس درس انشا گریزان بوده و در جستجوی کسی بوده‌اند که بار نوشتن انشای آنها را به دوش بکشد؟

گذشته از همه این موارد، نکته حائز اهمیت آن است که انشانویسی تمرینی است برای بیان و نوشتن افکار، تخیلات، دانسته‌ها و آموخته‌ها. از این روی می‌توان انشا را پایه و پیش‌نیاز همه درس‌ها به شمار آورد، زیرا کسی که خوب می‌نویسد قطعاً درک بالا و بیان خوبی هم خواهد داشت و آنان که ساعات درس انشا را به چیزی نگرفته‌اند از این حقیقت غافل‌اند که سنگ بنای نویسندگی از همین زمان نهاده می‌شود و چه بسیار شاعران، نویسندگان و محققانی که در ساعات درس انشا تربیت شده، راه خود را می‌یابند.

بی‌شک، آسیب‌شناسی عواملی که موجب شده در جامعه ما شاخص‌هایی از جمله سرانه خواندن کتاب و همچنین فرهنگ نوشتن، از یادداشت‌های روزانه دوران کودکی تا متن علمی و تخصصی در بزرگسالی، وضعیت بسامان و مطلوبی نداشته باشد، نیاز به پژوهش‌های گسترده‌ای دارد. لیکن یکی از عوامل اصلی آن را می‌توان ناآشنایی فرزندان این مرز و بوم با الگوهای درست «خواندن و نوشتن» دانست که دربرگیرنده تمامی نیازمندی‌های آنان در بزرگسالی و در یک جامعه پیشرو و متمدن است. مؤلف این کتاب نیز همچون دیگران، در روزگاری نه چندان دور، کلاس‌های درس انشا را تجربه کرده و اکنون با تکیه بر تجربیات سال‌های دانش‌آموزی و تدریس درس انشا و علمی که اندوخته، بر خود لازم دیده است قدمی هر چند کوچک در جهت علاقه‌مند کردن دانش‌آموزان این مرز و بوم به درس ارزشمند انشا، بردارد. به امید محقق شدن آن.

مؤلف، در قالب این کتاب کوشیده است ضمن آنکه انشانویسی را از خانه‌ها به سوی کلاس‌های درس انشا سوق می‌دهد، ذیل شش فصل و گام به گام دانش‌آموز را با مهارت نوشتن و ابزارهای دستیابی به آن آشنا سازد. فصول شش‌گانه این کتاب عبارت‌اند از:

فصل اول به «واژه‌گزینی» اختصاص دارد که اهمیت غنای گنجینه واژگان را در نوشتن یادآور می‌شود.

فصل دوم، دانش‌آموز را با جمله و ساختار و ارکان آن آشنا می‌سازد.

فصل سوم، «توصیف» است که دقت در بکارگیری حواس و توانایی بیان و توصیف آنها را یکی از راه‌های دستیابی به مهارت نوشتن می‌داند.

فصل چهارم، فصل «زیبایی‌شناسی و تخیل» است که ابزارهایی چون صفت، تشبیه، ضرب‌المثل و... را برای زیباتر و خیال‌انگیزتر شدن نوشته معرفی می‌کند.

در فصل پنجم، «بیان احساس و افکار» مطرح شده است که سهم بسزای توانایی بیان احساس و افکار را در نوشتن تبیین می‌کند.

فصل ششم به تقویت مهارت «دک‌مطالعه»، شامل توانایی خلاصه کردن کتاب یا بسط و توضیح مطلبی کوتاه در دانش‌آموز می‌پردازد.

با توجه به اینکه کتاب حاضر، جهت کار بر روی درس انشا و با حضور آموزگار تدوین شده است، دستیابی دانش‌آموزان به مهارت‌های یاد شده نیز تنها در پرتو راهنمایی و همراهی آموزگاران در کلاس، میسر خواهد بود.